

Concept BEGROTING 2015

(d.d. 3 september 2014)

Vestigingen:

- Nijverheidsweg 12
9981 GJ Uithuizen
- Mernaweg 27a
9964 AP Wehe den Hoorn

Inhoudsopgave

2015: Focus op bedrijfsvoering	4
1. Inleiding.....	4
2. Regionale context.....	4
3. Visie op de begroting van Ability.....	4
4. Begroting 2015.....	5
5. Begroot resultaat 2015.....	13
6. Meerjarenraming 2016-2018.....	13
7. Afsluiting.....	14
Bestuurssamenstelling.....	15
Weerstandsvermogen.....	16
Onderhoud kapitaalgoederen.....	20
Bedrijfsvoering.....	21
Inleiding.....	21
Organisatiestructuur.....	21
Administratieve organisatie en interne controle.....	21
Organogram.....	22
Financiering.....	23
Algemeen.....	23
Treasurybeheer.....	23
Kasgeldlimiet.....	24
Renterisiconorm.....	25
Financieringsoverzicht.....	25
Verbonden partijen.....	25
Overzicht van baten en lasten.....	28
Toelichting op het overzicht van baten en lasten.....	30
Bijlagen.....	40
Bijlage 1: Staat van vaste activa en afschrijvingen.....	42
Bijlage 2: Staat van leningen O/G.....	43
Bijlage 3: Overzicht verdeling FTE's.....	44
Bijlage 4: Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen.....	45
Bijlage 5: Meerjarenraming.....	46
Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.....	58
Vaststelling Algemeen Bestuur.....	64

2015: Focus op bedrijfsvoering

Voor u ligt de begroting van Ability voor 2015, inclusief de meerjarenraming 2016 t/m 2018 en de toelichting op de begroting.

1. Inleiding

De begroting 2015 van Ability moet uiterlijk 15 oktober 2014 worden ingediend bij de provincie Groningen. Dat betekent dat deze begroting wordt opgesteld in juli 2014. De afgelopen jaren is de realisatie positief afgeweken van de begroting. De organisatie heeft kans gezien, door kostenbewustzijn en door genereren van extra opbrengsten, goed te scoren. Voor de uitvoering is de begroting een belangrijk sturingselement.

Ten tijde van het opstellen van deze begroting wordt anderhalf jaar vooruit gekeken en in de meerjarenramingen nog eens drie jaar. De meeste ondernemingen zijn tegenwoordig blij als zij een half jaar vooruit kunnen kijken. Door het ondernemerskarakter ervan is de raming en de realisatie van de Ability begroting gevoelig voor de conjunctuur

Ability begroot op basis van de op dat moment bekende omstandigheden realistisch. Qua realisatie wordt het Dagelijks Bestuur maandelijks geïnformeerd over de financiële stand van zaken. De gemeenten worden door middel van, een gezamenlijk met de afdelingen Sociale Zaken en Werkplein Noord-Groningen opgestelde, kwartaalrapportages geïnformeerd. Ambtelijk worden de controllers en beleidsmedewerkers per kwartaal op de hoogte gehouden en per 2014 is een voor- en najaarsbrief aan de colleges geïntroduceerd indien het resultaat van Ability naar verwachting wezenlijk afwijkt van de begroting.

Naar onze opvatting biedt deze werkwijze maximale transparantie om de control-cyclus waar te maken.

De begroting van 2015 biedt wederom een uitdaging aan de organisatie. De ambities qua omzet/toegevoegde waarde zijn fors en mede door samenwerking met andere sw-bedrijven besparen we verder in de uitvoering.

In het vervolg van onze toelichting gaan we in:

- Regionale context
- Visie op de begroting van Ability
- Begroting 2015
- Begroot resultaat 2015
- Meerjarenraming 2016 t/m 2018

2. Regionale Context

De gemeenten Bedum, Winsum, De Marne en Eemsum (BMWE) zijn bezig met het formuleren van een toekomstig beleid op onder meer het terrein van de Participatiewet. In het najaar nemen de gemeenten besluiten over de wijze waarop aan de uitvoering van deze wet vorm en inhoud wordt gegeven.

3. Visie op de begroting van Ability

Ability wordt als uitvoeringsorganisatie betrokken bij de discussie over de toekomst. Ability zal ook betrokken worden bij de uitvoering van de Participatiewet. Op welke wijze dat wordt ingevuld is op het moment van het opstellen van de begroting niet duidelijk. Dat betekent dat de begroting volledig is toegesneden op de bedrijfsvoering van het huidige Ability.

Indien de besluitvorming van de gemeenten daartoe aanleiding geeft, bestaat de mogelijkheid om in 2015 met een gewijzigde begroting te komen.

In feite ligt hier dus een beleidsarme begroting 2015 voor met de "Focus op bedrijfsvoering".

Bij de meerjarenraming is een wijziging aangebracht ten opzichte van de vorige meerjarenraming. In deze raming is rekening gehouden met natuurlijke uitstroom, op basis van pensionering van sw-medewerkers.

In 2014 heeft een onderzoek plaats gevonden naar samenwerkingsmogelijkheden tussen de sw-bedrijven Ability, BWR, Fivelingo, iederz, NEF en Novatec. In de loop van 2014 - begin 2015 wordt duidelijk op welke terreinen kansen liggen en hoe die ingevuld kunnen worden. Een vertaling naar de begroting van Ability voor 2015 is nu niet mogelijk, wel zijn kleine besparingen in de backoffice meegenomen.

4. Begroting 2015

Algemeen

Het werkleerbedrijf Ability is een maatschappelijke organisatie waarvan de gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsmond (BMW-gemeenten) eigenaar zijn en die werkt voor en samen met private bedrijven en de betrokken gemeenten. Ability creëert werkgelegenheid in de regio. Ongeveer 200 banen bij Ability vloeien voort uit opdrachten van buiten de regio.

Ability heeft twee vestigingen, namelijk in Uithuizen en Wehe-den Hoorn. De organisatie is opgebouwd uit de sectoren Groen, Assemblage, Techniek, Middelen en Diensten en Trajecten. De taakstelling voor 2015 bedraagt 392,16 se's. Op 1 juli 2014 hadden 373,2 personen (fte's) een sw-dienstverband, en werkten er 24,8 niet-sw productiemedewerkers (fte's).

Participatiewet

Per 1 januari 2015 gaat de Participatiewet in. Wettelijk heeft dat al een aantal directe gevolgen voor de uitvoering van de Wsw, te weten:

- De instroom van nieuwe sw-ers stopt. Dat wil zeggen dat er geen nieuwe medewerkers instromen met een sw-indicatie. Of en hoeveel mensen uit de Wajong en Wwb instromen is afhankelijk van de politiek-bestuurlijke discussie.
- De korting op de Wsw-subsidie gaat door : de bezuinigingen op de rijkssubsidie blijven bestaan, maar worden een jaar uitgesteld en over een periode van zes jaar uitgesmeerd. De hoogte van de subsidie blijft daarom in 2014 op hetzelfde niveau als in 2013, namelijk € 26.275 per SE.

	2015	2016	2017	2018
Rijksvergoeding per SE in €	26.275	25.503	25.003	24.503

- Bij de BMW-gemeenten wordt de wachtlijst in 2014 teruggebracht tot nul. We verwachten in 2014 al niet volledig aan onze taakstelling te kunnen voldoen. Per 1 januari 2015 zouden mensen op de wachtlijst voorrang krijgen bij het invullen van de garantiebanen bij reguliere werkgevers. Dat is in ons gebied dus niet aan de orde. In de begroting zijn deze feiten verwerkt. Er is dus niet vooruitgelopen op beleidskeuzes die nog niet zijn gemaakt.

Vooruitzichten 2015

De economische vooruitzichten voor 2015 vertonen lichtpunten vergeleken met de afgelopen jaren. Deze ontwikkeling vertaalt zich nog niet direct in een groei van de werkgelegenheid en het aantal opdrachten. Het herstel is dus broos.

De vooruitzichten voor wat betreft de bedrijfsvoering van Ability zijn in lijn met de realisatie van 2014, zoals we dat halverwege 2014 kunnen voorzien.

De ambitie is om deze lijn voort te zetten en waar mogelijk een tandje er bij te zetten. Dat vertaalt zich in de hoogte van de begrote toegevoegde waarde. Ook op het terrein van ziekteverzuim zet Ability hoger in. Kostenbeheersing, zuinigheid, maar ook de medewerkers goed en gevarieerd werk binnen en buiten het bedrijf bieden zijn belangrijke kernwaarden. Er is de afgelopen vijf jaar veel bereikt op deze terreinen.

Een project van Cedris om bij leden in beeld te brengen welke maatregelen op het terrein van de bedrijfsvoering nog mogelijk zijn, levert bij ons niet veel nieuwe inzichten. Verbetering van de effectiviteit en efficiency heeft de grootste kans door samenwerking binnen het sociale domein van de BMW-gemeenten (in het bijzonder. Ability & Afdelingen Sociale Zaken en Werkplein Noord-Groningen) en samenwerking met andere sw-bedrijven.

Zoals eerder aangegeven kunnen deze ontwikkelingen nog niet worden vertaald in deze begroting.

Uitgangspunten begroting 2015

In de onderstaande tabel is nog eens samengevat hoe wij verwachten dat de daling van de rijkssubsidie zich ontwikkelt.

Jaar	subsidie
2015	€ 26.275
2016	€ 25.503
2017	€ 25.003
2018	€ 24.503

De uitgangspunten voor de begroting 2015 zijn verder als volgt:

- De rijkssubsidie is gebaseerd op de voorlopige bedragen van het gemeenteloket, te weten € 26.275 gemiddeld per standaard eenheid (se). De jaren hierna (2016 -2021) daalt de subsidie per jaar met circa € 500 per se tot uiteindelijk € 22.700. Hoogstwaarschijnlijk komt er geen loonbijstelling in de rijkssubsidie voor gestegen sociale premies en eventuele cao-verhogingen. In deze begroting wordt van dit laatste uitgegaan;
- De taakstelling van 2014 is uitgangspunt geweest bij het opstellen van de begroting 2015. Voor het begrotingsjaar is rekening gehouden met natuurlijk verloop van 6,48 se. Het aantal se's bedraagt 385,68. Dat betekent dus minder productieve uren en minder dekking voor de overige algemene beheerskosten;
- De loonkosten Wsw stijgen. Er is rekening gehouden met een stijging van het wettelijk minimumloon met 2,0 % per jaar. Voor de sw-lonen is geen stijging meegenomen.
- De post studiekosten is € 50.000 per jaar hoger ingezet;
- Voor de ambtelijke lonen is een jaarlijkse verhoging van de loonkosten van 2,5% meegenomen voor de begroting 2015 en de meerjarenraming. Het aantal fte's is bijna gelijk aan de realisatie van 2013, namelijk 33,5 fte. Twee vacatures (1 uitbreiding) worden ingezet bij de sector groen in de begeleiding van de ploegen in het veld en versterking van de kantoorbezetting.
- De energie- en onderhoudskosten zijn toegenomen in de begroting. De overige kosten zijn gedaald (afschrijvingen) of gelijk gebleven.
- Voor de jaarlijkse onderhoudscontracten en licentiecodes van de huidige systemen bij Ability is evenals in voorgaande jaren € 50.000 als automatiseringskosten verantwoord onder overige bedrijfslasten. Daarnaast worden de reguliere vervangingsinvesteringen voor ICT zoveel mogelijk geactiveerd. De investeringsruimte ad € 30.000 is bepaald op basis van het gemiddelde van de afgelopen jaren. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten ad € 6.000 per jaar zijn verwerkt in de afschrijvingen.
- Op het terrein van ICT zijn de komende jaren investeringen nodig. Bij het eventueel vervangen van het logistiek en financieel pakket kan de bestemmingsreserve ad € 50.000 ingezet worden, aangevuld met gelden uit de herstructureringsreserve. Dit vereist wel een besluit van het Algemeen Bestuur. In het transitieplan is een dergelijke besteding al verantwoord als één van de maatregelen.

- Aan de hand van het onderhoudsplan zijn jaarlijks bedragen voor het onderhouden van de gebouwen in de begroting opgenomen. Allereerst zijn de normale onderhoudskosten voor gebouwen met circa € 30.000 per jaar verhoogd. Daarnaast is voor de jaren 2015 t/m 2018 voor circa € 40.000 investeringskrediet opgenomen. Deze extra gelden zijn opgenomen om een deel van het hoogst noodzakelijke onderhoud conform het onderhoudsplan aan de gebouwen te kunnen uitvoeren. Zie ook de toelichting bij onderhoud kapitaalgoederen.

Het begrote bedrijfsresultaat voor 2015 bedraagt -/- € 132.000,-- ten opzichte van -/- € 666.000,-- in 2014. Inclusief de post onvoorzien wordt dat -/- € 207.000,--.

Ontwikkeling sector Groen

De sector Groen is een belangrijke pijler voor Ability en een belangrijke speler in de regio. Zowel met de gemeentebedrijven als met gespecialiseerde private en publieke collega-bedrijven uit de regio vindt er een goede samenwerking plaats. Deze samenwerking wordt steeds intensiever en de uitwisseling van personeel en materieel verloopt soepel. Op deze manier blijft de sector een volwaardige partner voor haar opdrachtgevers.

De toegevoegde waarde (* € 1.000) van de sector Groen ramen we voor 2015 iets hoger dan in 2014.

Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
2.175	2.100	2.225

Dit is voor de sector ambitieus. De afgelopen jaren presteerde de sector weliswaar beter dan de begroting maar zowel in 2014 als in de komende jaren wordt dat een harde dobber omdat de gemeenten fors bezuinigen op het onderhoud openbaar groen. Dat betekent dat we afhankelijker zijn van incidentele opdrachten bij gemeenten en dat de uitdaging om meer opdrachten te verwerven vanuit de private sector steeds groter wordt.

Ook de opdrachten op het terrein van grond-, weg- en waterbouw bieden Ability kansen. Gemeenten, woningbouwverenigingen en particuliere opdrachtgevers doen hiervoor vaker een beroep op ons voor diverse bestratingswerkzaamheden. Daarnaast zorgt de specialisatie in "groot onderhoud sportvelden" voor een groeiend aantal opdrachten vanuit de gemeenten en de voetbalverenigingen.

Vakinhoudelijk verandert er ook een en ander in de sector. Inmiddels is een aantal gemeenten overgegaan op het beeldbestek¹. Deze verandering vindt plaats in nauwe samenwerking tussen Ability en de gemeenten.

De werksoorten in de sector Groen zijn zeer geschikt om werknemersvaardigheden te ontwikkelen. De sector biedt tevens de mogelijkheid voor het aanleren van vakbekwaamheden. Naast het bieden van korte opleidingstrajecten fungeert de sector ook als erkend leerbedrijf voor de reguliere BBL-opleidingen.

Zoals bekend is de instroom van sw-medewerkers de laatste jaren gewijzigd. De ervaring leert, dat de uitvoering van de werkzaamheden meer begeleiding, toezicht, kennis en organisatorische inspanning vraagt van zowel de leiding als de medewerkers.

Om aan de resultaatverplichtingen te voldoen moet er meer gebruik gemaakt worden van tijdelijke inhuur vanuit de vrije arbeidsmarkt. In nauwe samenwerking met de gemeenten wordt eerst gekeken naar de mogelijkheden om deze inhuur vanuit de "kaartenbak" te realiseren (besparing bijstandsuitkeringen).

---

¹ Een beeldbestek is gebaseerd op het onderhoud openbaar groen volgens een vooraf vastgesteld kwaliteitsniveau, waarbij niet het onderhoud (frequentie) maar het onderhoudsresultaat (prestatie) het onderwerp van de overeenkomst is.

Ontwikkeling sector Middelen en Diensten

De sector Middelen en Diensten bestaat uit de afdelingen Civiele dienst, Receptie, Financiële administratie (middelen), Wasserette, Schoonmaak, Post, Liftenproject en Catering (diensten).

In 2014 is de taakverdeling tussen de sector Middelen en Diensten en de sector Trajecten gewijzigd, dat wil zeggen dat Detacheren en Begeleid werken onder Trajecten valt. In de begroting van 2015 worden de financiële resultaten van deze activiteiten aan deze sector toegerekend.

In lijn met de vastgestelde koers heeft Ability de afgelopen jaren activiteiten ontwikkeld in de sfeer van de dienstverlening. Het doel daarvan is werkplekken aan te bieden die passen bij de ontwikkelingsmogelijkheden van de medewerkers, maar die ook geschikt zijn om de stap naar de reguliere arbeidsmarkt te verkleinen. Voor een aantal is dit ook de enige mogelijkheid om 'buiten' te werken, hetgeen bij de medewerkers veel voldoening oplevert. De opbrengsten van deze activiteiten zijn lager dan de activiteiten in andere sectoren. Het beleid is de dienstverlening te laten groeien binnen vastgestelde financiële kaders.

De Civiele dienst is belast met het beheren van de kantine en de schoonmaak (intern en extern). Inmiddels verricht Ability bij drie gemeenten schoonmaakwerkzaamheden. Dat geldt ook voor 2015. Deze activiteiten worden uitgevoerd met een belangrijke marktpartij in die branche, namelijk Asito. Ability heeft een partnership met Asito, waardoor de klant een volledig pakket kan worden aangeboden. Bij sommige opdrachten treedt Ability op als hoofdaannemer en bij andere opdrachten is dit Asito.

Per 1 januari 2011 heeft Ability zich aangesloten bij Business Post, een samenwerkingsverband waaraan ca. 40 sw-bedrijven meedoen. In de afgelopen periode breidde de orderportefeuille bij private partijen gestaag uit. Ability verzorgt voor drie van de BMW-gemeenten de post. Daarnaast wordt de post bezorgd voor ongeveer tien private partijen.

Sinds 2011 heeft Ability een afdeling Catering. Twee gemeenten verstrekken regelmatig opdrachten aan deze afdeling. Vanuit de markt haalt de afdeling ongeveer 20% van de omzet. We handhaven de afdeling Catering op het huidige niveau. Dat past goed bij onze medewerkers en is organisatorisch goed in te passen.

Het Liftenproject bij Trigion/RWE stopt naar verwachting in 2014. In 2015 wordt deze activiteit niet meer meegenomen.

Bij de afdeling Financiën is per 1 mei 2014 een vacature ontstaan voor hoofd financiële administratie. Door samenwerking met de afdeling Sociale Zaken van de BMW-gemeenten, het Werkplein en ons collega-bedrijf Fivelingo vullen we de vacature niet in en besparen derhalve 1 fte.

De toegevoegde waarde (* € 1.000) van de sector Diensten ramen we voor 2015 lager dan in 2014.

Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
260	311	247

Ontwikkeling sector Assemblage

De sector Assemblage bestaat uit de afdelingen Verpakken, Assemblage en Magazijn.

De afdeling Verpakken werkt voor een aantal vaste klanten waarmee langdurige relaties zijn opgebouwd. Vanaf 2011 heeft de hele montage- en verpakkingsmarkt in Nederland het moeilijk. De laatste jaren wordt het voor deze afdeling steeds moeilijker om genoeg, goed betaald, werk te genereren. Er is een prijzenoorlog gaande op dit terrein. Particuliere bedrijven shoppen meer dan vroeger bij verschillende sw-bedrijven en in het buitenland voor de laagste prijs. In 2013 kreeg de afdeling een grote herverpakkingsopdracht. Deze opdracht biedt een goede basis voor werk aan ca. 30 medewerkers en financiële resultaten van de afdeling. De afdeling kent verder veel bouw-gerelateerde opdrachten en is dus gevoelig voor de conjunctuur.

Op de afdeling Verpakken werken de medewerkers met de grootste afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet was, om de afdeling te laten krimpen. Dat lukt niet omdat veel nieuwe medewerkers op de afdeling

Verpakken zijn aangewezen. Dit heeft te maken met de 'kwaliteit' van de nieuwe instroom. Verder vangt deze afdeling ook de medewerkers met een hoog ziekteverzuim en re-integrerende medewerkers van andere afdelingen op.

Ability hecht aan een goede samenwerking met alle sw-bedrijven, zeker in Groningen en Friesland. Die samenwerking werpt ook zijn vruchten af. In 2014 verrichtte de afdeling veel werk in opdracht van onder meer Synergon en Wedeka. In de tweede helft van het jaar werden er veel medewerkers naar buiten geplaatst in een tijdelijke groepsdetachering bij iederz. Onze afdeling Verpakken besteedt voor een gemiddelde productie van twee dagen per week spuitwerk uit aan Novatec. Deze lijn wordt in 2015 voortgezet.

Kenmerkend voor ons bedrijf is de samenhang tussen de verschillende industriële afdelingen. De afdeling Assemblage is sterk verbonden met de afdelingen Metaal en Spuiterij. Een voorbeeld product hiervan is de tenttrailer. Ability assembleert meer dan tien jaar tenttrailers uit het topsegment en produceert er onderdelen voor.

Het magazijn is het logistieke centrum van Ability. Het goed invullen van die taak is belangrijk voor de klant-leverancierrelatie en de kostenbeheersing van de financiële stromen. Het magazijn is bij uitstek geschikt om medewerkers voor te bereiden op detachering. In het magazijn wordt aandacht besteed aan zelfstandig werken. We bieden medewerkers de mogelijkheid om een opleiding heftruck en of reachtruck te volgen. Na de opleiding kan de medewerker eerst ervaring opdoen binnen het bedrijf. Het aantal medewerkers op het magazijn is stabiel, hoewel er regelmatig doorstroom plaats vindt.

We ramen de toegevoegde waarde (* € 1.000) voor de sector Assemblage zich als volgt:

Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
545	515	577

Ontwikkeling sector Techniek

De sector Techniek bestaat uit de afdelingen Metaal en Spuiterij/Montage, Stoffeerderij/Atelier, Hout en de Technische Dienst.

Bij Ability is Metaal een speerpunt. De afdeling Metaal handhaaft zich goed, in een markt die steeds hogere kwaliteitseisen stelt, en behaalt een goede toegevoegde waarde. Zoals bekend is de verwevenheid tussen de afdelingen van de sectoren Techniek en Assemblage erg groot. Metaal is daarin een onmisbare schakel. Het vormt de bron voor de al eerder genoemde extra banen die Ability naar de regio haalt.

De sector Techniek kende in 2013 een goed jaar. Het resultaat was 8% boven de begroting. Voor 2015 vertalen we de ambities in een flink hogere begrote toegevoegde waarde van € 1.410.

De afdeling Hout heeft dit jaar een grote order binnen gehaald die voor het komende jaar voor de medewerkers goed werk biedt en tevens een goede basis vormt voor de financiële resultaten in 2015. Een deel van deze activiteit wordt samen met het Werkplein ingevuld. Voor de leiding van de werkzaamheden in Wehe-den Hoorn trekken we een Wwb-er aan.

De afdeling Spuiterij/Montage kent een constante order- en opbrengstenstroom. De spuiterij is vooral afhankelijk van de orderportefeuille van de metaalafdeling.

De afdeling Stoffeerderij/Atelier staat al jaren onder druk. De prognose voor deze afdeling voor 2015 is goed. Zoals we vorig jaar al meldde is een bedrijf van een klant door een ander bedrijf overgenomen. Deze klant is in staat zijn markt te vergroten. Voor ons betekent dat meer orders.

Per saldo ramen we de toegevoegde waarde (* € 1.000) voor de sector Techniek als volgt:

Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
1.410	1.100	1.215

Ontwikkeling sector Trajecten

In 2014 is de taakverdeling tussen de sector Trajecten en de sector Middelen en Diensten gewijzigd, dat wil zeggen dat Detacheren en Begeleid werken onder Trajecten valt. In de begroting van 2015 worden de financiële resultaten van deze activiteiten aan deze sector toegerekend.

Bij de afdeling Detachering is extra geïnvesteerd in menskracht. Ingezet wordt op een groei van per saldo ca. 5 fte per jaar. De beoogde medewerkers worden onttrokken aan de productieafdelingen. Het effect daarvan is verwerkt in de cijfers van de andere sectoren. Indien meer medewerkers worden gedetacheerd, vertaalt zich dat vanzelfsprekend in de resultaten van de betrokken sectoren.

De in- en uitstroom binnen detacheringen neemt toe. Steeds meer zien we dat medewerkers voor een deel van hun contract gedetacheerd kunnen worden, of voor kortere periode. Het karakter van detacheringen verandert dus. De markt vraagt minder om vaste lange relaties. Het beleid is er op geënt mensen langdurig bij werkgevers te detacheren.

De afgelopen jaren zien we ook dat gedetacheerden om economische redenen terugkeren. Voor 2015 verwachten we in het licht van het broze herstel daar geen verandering in. We zullen er steeds rekening mee moeten houden dat medewerkers terugkomen en dat we daarvoor werk moeten organiseren.

De acquisitie van werkplekken is sinds begin 2013 gebundeld in één team Werkgeversbenadering, bestaande uit het Vacature Servicepunt van het Werkplein en de afdeling Detachering van Ability. Er wordt nadrukkelijker gezamenlijk voor de gehele doelgroep extern werkplekken gezocht.

Vanaf 2012 is de samenwerking tussen Ability en de afdelingen Sociale Zaken en Werk van de BMW-gemeenten en het Werkplein Noord-Groningen geïntensiveerd. Deze lijn is onderschreven door de vier gemeenteraden in het visiedocument 'Werk aan de Winkel' in april 2012.

Consulenten werken met elkaar samen bij de ontwikkeling en begeleiding van de verschillende doelgroepen. In Uithuizen is een gezamenlijke ruimte waar trainingen worden gegeven aan bijstandsklanten en sw-medewerkers.

Sinds het najaar van 2012 fungeert in Wehe-den Hoorn het Test en Trainingscentrum (TTC). Het oogmerk daarvan is zoveel mogelijk mensen die ondersteuning nodig hebben te begeleiden naar regulier werk of naar werkplekken bij particuliere bedrijven, private projecten of binnen Ability. Het TTC is een samenwerkingsverband van het Werkplein Noord-Groningen, de afdelingen Sociale Zaken van de vier gemeenten en Ability. Het TTC wordt door de samenwerkende partijen ingevuld en gefinancierd. De resultaten van het TTC zijn goed. De ervaring leert dat ca. 40% van de Wwb-ers tijdens het traject uit de uitkering gaat. Het streven is om dat in 2015 te verhogen naar 50%. De doelstelling voor 2015 voor het TTC is om ca. 200 mensen die binnen de Participatiewet vallen te begeleiden.

We ramen het resultaat (* € 1.000) voor de sector Trajecten als volgt:

Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
670	615	547

Ability Reïntegratie B.V.

De B.V. wordt benut voor het bieden van arbeidscontracten aan regulier (niet ambtelijk) personeel dat werkt binnen Ability.

Daarnaast biedt Ability Reïntegratie B.V. de mogelijkheid te fungeren als formele werkgever ten behoeve van gemeenten, die op projectbasis tijdelijke arbeidskrachten nodig hebben.

De B.V. wordt ook gebruikt voor arbeidscontracten voor re-integratietrajecten. Daarnaast lopen de trajecten via de B.V.

Debiteurenbeleid

Ability werkt met een procedure debiteuren en debiteurenbeheer.

Kernpunten zijn:

- Kredietlimieten. Voor debiteuren waarvan de verwachte orderportefeuille groter dan € 12.500,- is, wordt een limiet bij Artradius aangevraagd. Wanneer de verzekeraar geen limiet verstrekt, wordt door het managementteam beoordeeld of er een interne limiet kan worden gesteld;
- Betalingstermijnen. In principe hebben klanten van Ability een krediettermijn van 30 dagen. Er bestaat een interne procedure als hiervan afgeweken moet worden;
- Herinneringen/aanmaningen. De interne procedure is afgestemd op het overschrijden van beide bovenstaande punten. Er bestaan afspraken over wanneer, hoe gereageerd wordt;
- Beheersing. Iedere maand wordt het debiteurenbeheer geagendeerd in de Managementteamvergaderingen. Bij spoed wordt overlegd tussen de sectormanagers en de directie.

In de huidige conjunctuur is het debiteurenbeheer de laatste jaren aangetrokken. Het beheer vraagt echter balanceren tussen de continuïteit van de zakelijke relatie en het beperken van de financiële risico's.

Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)

Het management van Ability hecht veel waarde aan Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM). Ability wil een werkgever zijn die haar medewerkers veilige werkomstandigheden biedt. De uitdaging ligt in het voortdurend aandacht geven aan veiligheid.

Begin 2013 is het project "Veiligheid voorop" gestart. Het betreft een samenhangend programma met training van medewerkers, machine-instructies en toolboxmeetings.

De Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) focust op de sw-sector. Tijdens haar inspecties benadrukt zij het belang van toezicht en machine veiligheid. Op verzoek van de Tweede Kamer onderzoekt de inspectie de veiligheid van gedetacheerden. Primair is dat een zaak van de inlener (de reguliere werkgever), maar het sw-bedrijf blijft verantwoordelijk voor het plaatsen van medewerkers in een veilige werkomgeving.

Ook binnen de brancheorganisatie Cedris bestaat veel aandacht voor KAM. De commissie Arbeidszaken werkt nauw samen met SBCM (het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voor sector sociale werkvoorziening). De algemeen directeur van Ability is lid van het Cedris-bestuur en is voorzitter van deze commissie.

Ziekteverzuim

Het terugdringen van het ziekteverzuim is een speerpunt van het management van Ability. Het gaat daarbij om medewerkers een veilige en vertrouwde werkomgeving te bieden, waarin de werknemers zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen werk en dat van hun collega's.

In 2014 heeft Ability de arbodienst Arbo Triple One voor twee jaar ingehuurd. Ability heeft gekozen om de afhandeling van het ziekteverzuim volledig uit te besteden. De organisatie en daarbinnen de werkleiding blijven van zelfsprekend verantwoordelijk voor het ziekteverzuim, maar kunnen zich concentreren op de re-integratie van de medewerkers.

De ervaring bij andere bedrijven leert dat het ziekteverzuim door deze aanpak daalt. Op het moment van opstelling van deze begroting moeten we nog met deze aanpak starten dus een prognose over het ziekteverzuim is moeilijk te maken. We hopen op een daling van enkele procenten.

Commerciële zaken

De afdeling Commerciële zaken richt zich op het werven van nieuwe opdrachten. De aandacht richt zich op het acquireren van nieuwe klanten en het ontwikkelen van nieuwe activiteiten. De focus ligt met name op de industriële sectoren en diensten. Vanaf 2014 wordt deze afdeling ook meer ingezet voor detacheren. In 2015 gaat de aandacht vooral uit naar diensten en detacheren. De sector Groen is belast met het verwerven van de eigen opdrachten. Daarbij wordt natuurlijk nauw met de afdeling commerciële zaken samengewerkt.

Medezeggenschap

De directie en ondernemingsraad hechten aan een goede, open relatie. Gezien de komende veranderingen², is een goede overlegstructuur gewenst en noodzakelijk. De ondernemingsraad wordt actief geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de uitvoering van de Participatiewet.

---

² Zie regionale context

Begroot resultaat 2015

Bovenstaande plannen leiden tot een begroot resultaat van min € 207.000.
Korte specificatie: (alle bedragen in euro's)

Bedrijfsopbrengsten	5.196.000	
Subsidie	10.403.000	

Subtotaal opbrengsten		15.599.000
Lonen WSW en P-wet	11.538.000	
Lonen overige medewerkers	2.153.000	
Overige algemene beheerskosten*	2.040.000	

Subtotaal kosten		15.731.000

Resultaat*	-/-	132.000
Onvoorzien	-/-	75.000

Begroot Resultaat		-/- 207.000
		=====

*Inclusief resultaat Ability Reïntegratie BV en exclusief post onvoorzien

5. Meerjarenraming 2016 t/m 2018

De meerjarenraming voor de periode 2016 t/m 2018 gaat uit van de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015. Vanaf dat jaar wordt de rijksvergoeding per se jaarlijks gekort met € 500,--. De totale bezuiniging wordt over zes jaar verspreid.

Uitgangspunten meerjarenraming :

- De omzet/toegevoegde waarde is realistisch geraamd op basis van de verwachte marktontwikkelingen. Het liftenproject zal naar verwachting medio 2014 worden afgesloten. De detacheringen stijgen, dit gaat ten laste van de toegevoegde waarde in de sector Industrie;
- Bij de loonkosten sw-werknemers is gerekend met een loonstijging van 0,0%. Jaarlijks is een stijging van de minimumlonen doorgevoerd van 2,0%;
- Er is uitgegaan van een stijging van 2,5% van de salariskosten van ambtenaren en niet-ambtelijk personeel over de jaren 2016 t/m 2018. Daarnaast een stijging door toekenning van periodieken;
- De rijksvergoeding is gebaseerd op het aantal standaardeenheden van 385,68 se's. Omdat de verwachting is dat de rijkssubsidie zal dalen de komende jaren is gerekend met een daling per se.

Ontwikkeling over de jaren 2016 t/m 2018

Meerjarenraming	2016		2017		2018	
	Raming in Begroting 2015	Raming in Begroting 2014	Raming in Begroting 2015	Raming in Begroting 2014	Raming in Begroting 2015	
Rijksvergoeding per se in € *	25.503	24.940	25.003	24.440	24.503	
Resultaat na bestemming**	-677	-1.211	-999	-1.281	-1.288	

* *eigen raming*

** (x € 1.000)

Zie ook pagina 56 voor de verklaring van de verschillen t.o.v. de vorige meerjarenraming

6. Afsluiting

De begroting van 2015 is opgesteld met de focus op de bedrijfsvoering. Op 1 januari 2015 treedt de Participatiewet in werking. Indien nodig volgt een wijziging van de begroting.

Uithuizen, augustus 2014

Het Dagelijks Bestuur Ability

Bestuurssamenstelling per 1-7-2014

Ability kent een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur wordt gevormd door drie vertegenwoordigers uit elk van de vier aangesloten gemeenten (2 vertegenwoordigers vanuit de Raad en één vertegenwoordiger van het College van Burgemeester en Wethouders). Het dagelijks bestuur wordt gevormd door één vertegenwoordiger per gemeente aangewezen door en uit het algemeen bestuur.

Algemeen Bestuur

Voorzitter	T. Berends	wethouder Eemsmond
Plaatsvervangend voorzitter	J.W. van de Kolk	wethouder Bedum
Secretaris	M.A. de Visser	wethouder De Marne

Leden	R. van Bruggen	raadslid Bedum
	K.W. Hoekzema	raadslid Bedum
	H. van der Heide	raadslid De Marne
	J.M. van Gils	raadslid De Marne
	M.M.H. Verschuren	wethouder Winsum
	J.W. Nanninga	raadslid Winsum
	L.T. Brandsma	raadslid Winsum
	E. Dijkhuis	raadslid Eemsmond
	L. Groenewoud	raadslid Eemsmond

Dagelijks Bestuur

Voorzitter	T. Berends	wethouder Eemsmond
Plaatsvervangend voorzitter	J.W. van de Kolk	wethouder Bedum
Secretaris	M.A. de Visser	wethouder De Marne
Lid	M.M.H. Verschuren	wethouder Winsum

Weerstandsvermogen

Inleiding

Om goed financieel beleid te kunnen voeren is het van groot belang inzicht te hebben in de toereikendheid van het weerstandsvermogen. In de begroting wordt het inzicht in de risico's gekwantificeerd. In volgende rapportages wordt hierop teruggekomen en bijgesteld.

Weerstandsvermogen: de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen.

Aansprakelijkheid gemeenten

Conform artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn de gemeenten aansprakelijk voor eventuele tekorten bij Ability. Daarnaast zijn de gemeenten, uiteindelijk, ook aansprakelijk voor de risico's en dienen zij dit te mee te nemen in het eigen weerstandsvermogen.

Beschikbare reserves

De algemene reserve van de Gemeenschappelijke Regeling bedroeg per 31-12-2012 € 314.000,-. Voor de transitie naar de toekomstige sociaal-publieke infrastructuur Noord-Groningen is in 2012 een bestemmingsreserve gevormd van € 424.000,-. Daarnaast is in 2013 een bestemmingsreserve van € 50.000,- gevormd voor investeringen in automatisering. Het verschil tussen het benodigd weerstandsvermogen (zie tabel onder) en het beschikbaar vermogen kan als risico bij de deelnemende gemeenten worden weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- De verwachte impact van de aanwezige risico's.
- De gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen.
- De mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

Risico: een onzekere toekomstige gebeurtenis die het realiseren van de doelstellingen (negatief) beïnvloedt.

De risico's worden geïnventariseerd en vervolgens wordt een schatting gemaakt van de omvang en de kans van optreden. De weging van het risico met de kans van optreden leidt tot het geschatte risicobedrag. Risico's met structurele effecten worden dubbel geteld. Dat betekent dat bij voldoende middelen de structurele risico's gedurende twee jaar kunnen worden opgevangen.

Niet alle risico's zullen zich gelijktijdig voordoen. Daarom wordt het totaal verlaagd met een waarschijnlijkheidsfactor naar 80%.

Benodigde weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Subsidie SE		
Omvang taakstelling		
Kwetsbaarheid personeelsformatie		56
Automatisering		56
Afhankelijkheid van grote klanten	125	
Bedrijfsvoering	100	
Sociale lasten en pensioenen		50
Renterisico rekening courant		
Trajecten	p.m.	
Totaal	225	162
Structureel maal factor 2		324
Waarschijnlijkheidsfactor 80%	180	259
Benodigde weerstandscapaciteit		439

Alle bovengenoemde bedragen x € 1.000

Risico's

Naam	Subsidie per SE
Omschrijving	Ability is sterk afhankelijk van de rijksbijdrage per SE. Een verlaging op de subsidie per SE heeft veel invloed op het resultaat. Ability heeft een korting per SE van € 500,- per jaar (cumulatief) vanaf 2015 verwerkt in de begrotingscijfers. Daarmee is naar verwachting dit risico in onze begroting voor de komende jaren afgedekt.
Risico (in €)	nihil
Kans (25%/50%/75%)	
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Op basis van eventuele nieuwe informatie zal de begroting, indien nodig, bijgesteld worden.

Naam	Omvang taakstelling
Omschrijving	De aanpassingen in de omvang van de taakstelling voor de komende jaren is op dit moment onduidelijk. Wij verwachten een aanpassing in de taakstelling van de deelnemende gemeenten die gelijk is aan die van het landelijke niveau zodat hier geen extra risico's liggen. Daarmee is naar verwachting dit risico in onze begroting voor de komende jaren afgedekt.
Risico (in €)	nihil
Kans (25%/50%/75%)	
Jaar van signalering	2014
Beheersing	Op basis van eventuele nieuwe informatie zal de begroting, indien nodig, bijgesteld worden.

Naam	Kwetsbaarheid personeelsformatie
Omschrijving	De overhead (kantoororganisatie en sectormanagers) is klein. Dit betekent dat sommige medewerkers breed inzetbaar zijn en (mede daardoor) niet altijd de gedetailleerde specialistische kennis (kunnen) hebben. Er is niet altijd achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten.
Risico (in €)	€ 225.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	25%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Voortdurend in gesprek blijven met medewerkers, kan uitval of vertrek voorkomen. Daarnaast kan samenwerking met gemeenten of andere partijen dit risico verminderen.

Naam	Automatisering
Omschrijving	De software pakketten FIS en Profit zijn verouderd. Daarnaast is de AS400 kwetsbaar. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat problemen op dit gebied niet direct opgevangen kunnen worden en werkzaamheden tijdelijk niet volledig uitgevoerd kunnen worden. Externe deskundigheid zal dan ingehuurd moeten worden om het te herstellen.
Risico (in €)	€ 75.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	75%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Tijdig inspelen op knelpunten en zo snel mogelijk kennis inhuren bij calamiteiten. In 2013 is een bestemmingsreserve van € 50.000,- gevormd voor toekomstige investeringen in automatisering. Dat is echter op dit moment niet toereikend om het risico te verlagen. Wellicht is het een oplossing om een deel van de transitiereserve hiervoor in te zetten.

Naam	Afhankelijkheid van grote klanten
Omschrijving	In een aantal sectoren/afdelingen is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het resultaat van Ability.
Risico (in €)	€ 250.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Goed relatiebeheer toepassen, tijdig proberen te signaleren wanneer het risico reëler wordt en dit risico dan daadwerkelijk verwerken in de cijfers.

Naam	Bedrijfsvoering
Omschrijving	Onzekerheid en onduidelijkheid over de toekomst van de sector en daarmee van Ability verstoort mogelijk de bedrijfsvoering.
Risico (in €)	€ 200.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Actualiteiten in de gaten houden, voldoende communiceren en een duidelijke richting aangeven helpt dit risico beheersbaar te houden.

Naam	Sociale lasten en pensioenen
Omschrijving	Op dit moment is er nog veel onduidelijkheid over diverse politieke besluiten met betrekking tot de sociale lasten en pensioenen.
Risico (in €)	€ 100.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Actualiteiten in de gaten houden en als er voldoende duidelijkheid is dit verwerken in de cijfers.

Naam	Renterisico rekening courant
Omschrijving	De leningen zijn met lange looptijden afgesloten, zodat fluctuaties in de rente alleen effect hebben op de rekening-courant. Bij een gemiddeld saldo van € 500.000,- negatief heeft een fluctuatie in de rente van 1% een effect van € 5.000,- op jaarbasis.
Risico (in €)	De inschatting is dat op dit moment dit risico te verwaarlozen is.
Kans (25%/50%/75%)	0%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Liquiditeitspositie bewaken en plannen.

Naam	Trajecten
Omschrijving	In het licht van onzekerheid van besteding van middelen uit de Participatiebudget kan ten tijde van het opstellen van deze begroting geen zekerheid worden gegeven over de inkoop van gemeenschappelijke werk leer trajecten (=GWLO trajecten). De huidige raming van de trajecten is gebaseerd op het afgelopen jaar. Zolang er geen andere besluiten zijn genomen gaan we ervan uit dat in die lijn trajecten worden ingekocht. Deze werkwijze is conform de andere sectoren waarin de verwachting bij de klanten wordt geraamd zonder dat er al definitieve opdrachten zijn verstrekt. Indien blijkt dat er geen of een lager aantal trajecten worden ingekocht zal de organisatie daarop worden aangepast om de daling van de opbrengsten (gedeeltelijk) op te vangen.
Risico (in €)	€ 175.000
Kans	p.m.
Jaar van signalering	2014
Beheersing	Goede relatiebeheer en de politieke keuzes goed volgen en de gevolgtrekking in de cijfers proberen te dempen via aanpassing van de organisatie.

Onderhoud kapitaalgoederen

Een deel van de begroting heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals terreinen en gebouwen. Deze paragraaf gaat in op de omvang van de te beheren onderdelen, de staat van onderhoud, de verwachte activiteiten 2015 en verder en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Omvang van de te beheren onderdelen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Industrieweg te Uithuizen.

Gebouw, inclusief terrein en opstal Nijverheidsweg te Uithuizen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Mernaweg 27a te Wehe-den Hoorn

Gebouwen

In 2013 is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Onderstaand overzicht geeft de benodigde uitgaven weer.

Onderhoudsplan Ability 2015 - 2018

	2015	2016	2017	2018	Totaal per soort
Kozijnen	20.000	10.000	27.000	5.000	62.000
Schilderwerk	2.800	4.300	5.500	5.000	17.600
Dakbedekking	27.000	92.000	26.000	15.000	160.000
Verwarming en verlichting, electra	8.000	4.000	10.000	5.000	27.000
Vloeren	15.000	15.000	10.000	10.000	50.000
Hekwerk dak en hemelwaterafvoer	1.500	1.500	1.500	1.500	6.000
Wanden	5.000	2.500	2.500	2.500	12.500
Hang- en sluitwerk	500	2.500	500	2.500	6.000
Metsel- en voegwerk	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Divers	-	-	-	-	-
Totaal per jaar	80.800	132.800	84.000	47.500	345.100

Wanneer de bovengenoemde uitgaven worden verdeeld over de jaren 2015-2018 betekent dit een kostenpost van gemiddeld € 85.000,- per jaar. We hebben er voor gekozen om niet het gehele bedrag van het onderhoudsplan op te nemen in de begroting. Uiteindelijk extra € 30.000,- in de kosten en € 5.000,- in de afschrijvingen.

De meeste posten uit het onderhoudsplan kunnen we activeren en dus spreiden over meerdere jaren waardoor de lasten ook aanzienlijk lager zullen zijn in de exploitatie de komende jaren. Indien mogelijk zullen bepaalde onderhoudswerkzaamheden vooruitgeschoven worden. Voor een beperkt aantal kleine onderhoudswerkzaamheden zullen we kosten moeten opvoeren in het lopende begrotingsjaar om verdere problemen en dus extra kosten te voorkomen in de toekomst. In de begroting 2015 en meerjarenraming 2016-2018 hebben we daarom naast de reeds geraamde € 8.000,- een extra bedrag opgenomen van € 30.000,- per jaar. Voor de werkzaamheden en materialen die we kunnen activeren is een investeringskrediet opgenomen van € 40.000,- per jaar. De hieruit voortvloeiende afschrijvingen in de exploitatie bedragen circa € 5.000,- per jaar. Tot slot zullen we proberen zoveel mogelijk de werkzaamheden zelf uit te voeren waardoor we de kosten nog verder kunnen drukken.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Een goede bedrijfsvoering is belangrijk voor het leveren van de producten en diensten van onze organisatie. In het onderdeel bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de bedrijfsvoering en de ontwikkelingen daarvan.

Bedrijfsvoering is het geheel van activiteiten dat wordt uitgevoerd om ervoor te zorgen dat:

- het voor iedereen duidelijk is wat in een bepaalde periode gedaan moet worden (begroten);
- iedereen tijdens de uitvoering geïnformeerd is over de kwaliteit en voortgang (monitoren);
- na afloop duidelijk is welke resultaten behaald zijn (verantwoorden);
- bepaald wordt welke aanpassingen nodig zijn voor een volgende periode (evalueren en bijstellen).

Organisatiestructuur

Ability heeft in de huidige structuur vijf sectoren: Techniek, Assemblage, Groen, Middelen en diensten en Trajecten. Ze worden aangestuurd door een manager. In het organogram worden de verschillende afdelingen onder een sector weergegeven.

De afdeling commerciële zaken richt zich in eerste instantie op industriële activiteiten en dienstverlening. Deze afdeling valt rechtstreeks onder de algemeen directeur evenals de coördinator voor kwaliteit, arbo en milieu, het directiesecretariaat en de automatisering.

Binnen de sector trajecten zijn de activiteiten personeel & organisatie en re-integratie trajecten ondergebracht.

Tot slot valt de centrale stafdienst middelen onder verantwoordelijkheid van de financiële directeur/controller. Onder deze dienst fungeren de financiële administratie, bedrijfsadministratie, receptie en de facilitaire afdeling.

De sectormanagers en de financieel directeur/controller leggen verantwoording af aan de algemeen directeur. Op zijn beurt legt de algemeen directeur verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur (4 leden) en het Algemeen Bestuur (12 leden).

Beide besturen bestaan uit leden van de gemeenteraad en leden van het college van Burgemeester en Wethouders van de aangesloten gemeenten.

Administratieve organisatie en interne controle

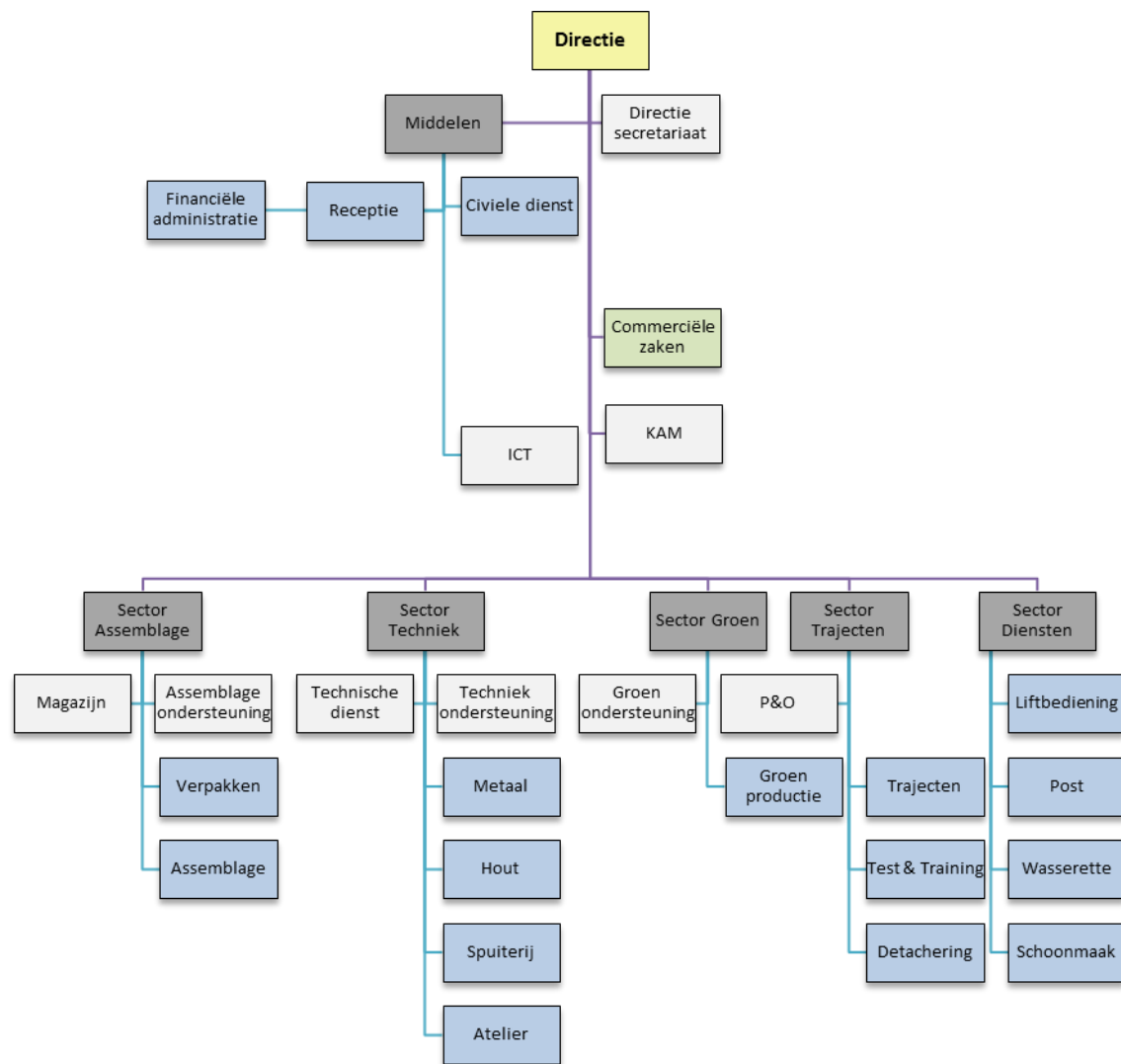
Het Algemeen Bestuur heeft twee verordeningen en één statuut vastgesteld met daarin genoemde punten van aandacht voor de administratieve organisatie en interne controle:

- Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening ex artikel 213 Gemeente
- Treasurystatuut.

In de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt de administratie aangeduid, de inrichting van de administratie, het verstrekken van managementinformatie, het vaststellen van de begroting en de verantwoording in de jaarstukken. Tevens worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen en organen belicht die belast zijn met de uitvoering en het toezicht.

De controleverordening ex artikel 213 Gemeente bepaalt door wie, hoe en waarop de accountants-controle dient te worden uitgevoerd. Daarnaast wordt aangegeven aan wie er gerapporteerd moet worden.

In het treasurystatuut worden voorschriften gegeven met betrekking tot het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Financiering

Treasury-paragraaf

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2001 geldt de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Bovenstaande wet betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Als gevolg van deze nieuwe wet heeft Ability een treasurystatuut opgesteld en in de begroting en jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen en de overzichten toegestuurd aan Gedeputeerde Staten, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

Het risicoprofiel voor Ability is laag, doordat de rentepercentages van de langlopende leningen voor langere tijd vast liggen en geen gebruik wordt gemaakt van derivaten en de rente vrij stabiel is.

Kasgeldlimiet

Voor de gemeenten geldt een kasgeldlimiet van 8,2% van de totale begrote bedrijfslasten bij aanvang van het jaar met een minimum van € 300.000. Dit bedrag en percentage zijn vastgesteld in de uitvoeringsregeling decentrale overheden. De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de netto vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal. Op de volgende pagina wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet Fido. Voor 2015 heeft Ability een kasgeldlimiet van € 1.452.000.

Renterisiconorm

Dit overzicht brengt het renterisico voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij Ability bij aanvang van het jaar. Deze wordt getoetst aan de werkelijk vaste schuldpositie bij Ability, waarbij telkens de situatie aan het begin van het jaar wordt genomen.

Financieringsoverzicht

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Kasgeldlimiet

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	1e kw. 2015	2e kw. 2015	3e kw. 2015	4e kw. 2015
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	17.646	17.646	17.646	17.646
Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in een bedrag	1.447	1.447	1.447	1.447
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar				
Schuld in rekening courant	1.000	1.200	1.000	1.100
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	1.000	1.200	1.000	1.100
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	1	1	1	1
Tegoeden in rekening-courant				
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	1	1	1	1
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	999	1.199	999	1.099
Toegestane kasgeldlimiet	1.447	1.447	1.447	1.447
Ruimte(+) c.q. overschrijding(-)	448	248	448	348

Renterisiconorm en Renterisico's

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	2015	2016	2017	2018
1. Renteherzieningen				
2. Aflossingen	187	187	187	187
3. Renterisico (1+2)	187	187	187	187
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	3.529	3.529	3.529	3.529
5a. Ruimte onder renterisiconorm	3.342	3.342	3.342	3.342
5b. Overschrijding renterisiconorm				
Berekening				
4a. Begrotingstotaal jaar	17.646			
4b. Percentage regeling	20,00%			
Renterisiconorm *	3.529			

* Renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het komende jaar.

Financieringsoverzicht

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.803	4,43%
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	187	
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassing (oud percentage)		
Renteaanpassing (nieuw percentage)		
Stand per 31 december	1.615	4,43%

Verbonden partijen

Ability (Gemeenschappelijk Regeling) is 100% aandeelhouder van Ability Reïntegratie B.V., gevestigd te Uithuizen. De B.V. is bedoeld als instrument op het gebied van reïntegratie-activiteiten in brede zin, om de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling te ondersteunen.

Het BBV verbiedt Ability om haar 100% dochter Ability Reïntegratie BV te consolideren met de andere activiteiten van Ability. Om toch een goed inzicht te verkrijgen en om eventuele risico's te onderkennen hebben wij besloten om inzage te geven in de ontwikkelingen van Ability Reïntegratie B.V. door de (financiële) gegevens als bijlage te verstrekken in de begroting en jaarrekening van Ability.

BEGROTING 2015

Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Begroting 2015		Begroting 2014		Realisatie 2013	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet*		7.069		6.740		8.007
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere directe kosten	2.009		2.099		3.177	
Toegevoegde waarde		5.060		4.641		4.830
Overige bedrijfsopbrengsten		136		141		241
Bedrijfsopbrengsten		5.196		4.782		5.072
Loonkosten WSW	11.371		11.499		11.333	
Loonkosten nieuwe doelgroep	167		0		0	
Salariskosten ambtelijk personeel	1.098		1.113		1.107	
Niet-ambtelijk personeel	961		885		914	
Afschrijvingen	401		391		375	
Overige bedrijfskosten	1.543		1.554		1.698	
Som der bedrijfslasten		15.541		15.441		15.427
Bedrijfsresultaat		-10.345		-10.659		-10.355
Rijksvergoeding via gemeenten		10.225		9.952		9.916
Correctie begeleid werken		-65		-70		-102
Gemeentelijke bijdragen		243		243		243
		10.403		10.125		10.057
Saldo van financiële lasten en baten		96		108		100
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		-38		-643		-398
Resultaat Ability Reintegratie B.V.		-94		-24		0
Resultaat voor bestemming		-132		-666		-398
Toevoegingen/onttrekking aan reserves		0		0		0
Onvoorziene kosten**		-75		-75		0
Resultaat na bestemming***		-207		-741		-398
Totaal der baten/lasten	17.646	17.515	17.649	16.983	18.703	18.306
Subsidieresultaat		-1.313		-1.547		-1.417
Operationeelresultaat		1.106		806		1.020
Exploitatieresultaat		-207		-741		-398

* excl. omzet uit re-integratieactiviteiten (zie bijlage 6)

** conform besluit DB dd. 19 augustus 2013

*** voor totale bijdrage per gemeente zie bijlage 4

Overzicht baten en lasten

Algemene opmerking

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten kent geen verplichting om in de staat van baten en lasten categorieën te vermelden voor de rubricering van baten en lasten.

Ability heeft dan ook haar eigen model gekozen om zo goed mogelijk inzicht te bieden aan de lezers.

In het model zijn drie kolommen in het overzicht opgenomen.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

Toegevoegde waarde	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Industrie			
Bedrijfsopbrengsten	3.640	3.030	3.742
Inkoopkosten	1.685	1.415	1.931
Toegevoegde waarde	1.955	1.615	1.811
Groenvoorziening			
Bedrijfsopbrengsten	2.219	2.319	2.409
Inkoopkosten	44	219	184
Toegevoegde waarde	2.175	2.100	2.225
Diensten*			
Bedrijfsopbrengsten	450	686	1.225
Inkoopkosten	190	375	978
Toegevoegde waarde	260	311	247
Trajecten*			
Bedrijfsopbrengsten**	760	705	631
Inkoopkosten	90	90	84
Toegevoegde waarde	670	615	547
Toegevoegde waarde	5.060	4.641	4.830

* detachering en Begeleid Werken zijn per 1-1-2015 overgegaan van Diensten naar Trajecten, de vergelijkende cijfers zijn hierop aangepast

** omzet uit reïntegratieactiviteiten (trajecten) is verwerkt bij Ability Reïntegratie B.V. (bijlage 6)

Overige bedrijfsopbrengsten

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfsopbrengsten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Huuropbrengsten	55	55	51
Herwaardering	0	0	6
Prijsverschillen	0	0	45
Kantineopbrengsten	30	35	30
Verkoop oude materialen	13	13	11
Opbrengst vrachtkosten	19	19	18
Ontvangen dividend	0	0	0
Overige opbrengsten	20	20	81
Totaal	136	141	241

Lonen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten WSW-medewerkers

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten WSW-werknemers	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Lonen WSW-werknemers			
Lonen	8.679	8.680	8.635
Sociale lasten	1.318	1.461	1.407
Pensioenpremies	897	953	933
Afdrachtkorting	0	-10	-4
Ontvangen ziekengeld	-60	-60	-76
Totaal	10.834	11.024	10.895
Bezetting WSW in fte	376,13	370,78	367,46
Bezetting WSW in se	385,68	383,65	379,90
Loonkosten per WSW se	28,6	28,7	28,7
Loonkosten als % van de brutolonen	124,8	127,0	126,2
Ziekteverzuim %	12,0	13,0	13,6
Overige kosten WSW-werknemers			
Vervoerskosten WSW	230	230	235
Vergoeding reis- en verblijfskosten	8	8	8
Bedrijfsgeneeskundige zorg	78	38	45
Studiekosten	70	50	28
Begeleid werken	90	85	82
Arbo	14	9	4
WSW-cliëntenraad	7	7	6
Overige*	40	49	29
Totaal	537	475	438
Loonkosten WSW-werknemers	11.371	11.499	11.333
Overige kosten WSW-werknemers per se	1.391	1.239	1.152

* de post "overige" bestaat o.a. uit bijdrage personeelsvereniging, OR-kosten en stagevergoedingen

Lonen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten nieuwe doelgroep *

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten nieuwe doelgroep	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Lonen nieuwe doelgroep			
Lonen	129	0	0
Sociale lasten	20	0	0
Pensioenpremies	7	0	0
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	0	0	0
Totaal	156	0	0
Bezetting nieuwe doelgroep in fte**	6,5	0,0	0,0
Loonkosten nieuwe doelgroep per fte	24,0	0,0	0,0
Loonkosten als % van de brutolonen	121,1	0,0	0,0
Ziekteverzuim %	5,0	0,0	0,0
Overige kosten nieuwe doelgroep			
Vervoerskosten nieuwe doelgroep	5	0	0
Vergoeding reis- en verblijfskosten	0	0	0
Bedrijfsgeneeskundige zorg	1	0	0
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	5	0	0
Begeleid werken	0	0	0
Arbo	0	0	0
WSW-cliëntenraad	0	0	0
Overige*	1	0	0
Totaal	12	0	0
Loonkosten nieuwe doelgroep	167	0	0
Overige kosten nieuwe doelgroepen per fte	1.775	0	0

* betreft hier de loonkosten van nieuwe doelgroep uit de Participatiewet

** de daling van het aantal sw-medewerkers (6,5 fte) wordt ingevuld met mensen uit de nieuwe doelgroep de loonkosten van deze doelgroep wordt voor 50% gesubsidieerd

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten ambtenaren

(Bedragen x € 1.000,-)

Salariskosten ambtelijke werknemers	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Salarissen ambtelijke werknemers			
Lonen	948	927	927
Sociale lasten	106	101	100
Pensioenpremies	120	126	141
Afdrachtkorting	0	0	0
FPU plus	10	36	28
Doorbelasting aan Ability Reïntegratie B.V.	-120	-119	-120
Totaal	1.064	1.071	1.076
Aantal ambtenaren* (doorbelast 1,6 fte)	16,5	16,5	16,5
Salariskosten per formatieplaats	71,9	72,2	72,5
Verhouding ambtelijk/WSW	4,20%	4,25%	4,30%
Overige kosten ambtenaren			
Vergoeding reis- en verblijfskosten	5	10	5
Woon- werkverkeer	10	10	10
Bedrijfsgeneeskundige zorg	3	3	0
Studiekosten	10	12	13
Inhuur derden	0	0	0
Overige **	7	7	2
Totaal	35	42	31
Salariskosten ambtelijke werknemers	1.098	1.113	1.107
Overige kosten per formatieplaats	2.095	2.550	1.848
Niet-ambtelijk personeel ***	961	885	914

* gemiddeld aantal ambtelijke formatieplaatsen van 36 uur per week

** onder overige kosten zijn o.a. begrepen personeelsvereniging en jubileumgratificaties

*** specificatie:

	Begroting 2015		Begroting 2014		Realisatie 2013	
	fte	€	fte	€	fte	€
Doorbel. uit Ability Reïntegratie BV	13,47	783	13,47	747	19,88	821
Stichting Werk op Maat	1,00	39	1,00	39	1,00	35
Uitzendkrachten / Overige derden	0,00	135	0,00	95	0,00	55
Kwaliteitszorg/vertrouwenspersoon	0,00	5	0,00	5	0,00	3
	14,47	961	14,47	885	20,88	914

Afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Afschrijvingen	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Voorziening aan terreinen	18	18	23
Gebouwen	88	82	99
Installaties	23	24	23
Machines	161	198	145
Computers/ICT	44	0	18
Inventarissen	38	38	43
Vervoersmiddelen	29	31	24
Totaal	401	391	375

Voor een specificatie zie de "Staat van vaste activa en afschrijvingen".

Overige bedrijfskosten

Overige Bedrijfskosten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Huur- en leasekosten	155	203	174
Onderhoudskosten	358	326	353
Energie	331	324	341
Verzekeringen en belastingen	100	96	106
Indirecte productiekosten	149	152	172
Verkoopkosten	9	19	15
Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren	0	0	0
Dotatie aan voorziening incourante voorraad	0	0	0
Diverse overige bedrijfslasten	442	435	536
Totaal overige bedrijfskosten	1.543	1.554	1.698

Specificatie Huur- en leasekosten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Huurkosten	10	10	15
Leasekosten	145	193	159
Totaal	155	203	174

Huur- en leasekosten betreft de huur van gebouwen en overige bedrijfsmiddelen, alsmede leasekosten van voertuigen.

(Bedragen x € 1.000,-)

Specificatie Onderhoudskosten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Terreinen	3	3	6
Gebouwen	15	25	15
Installaties	30	30	19
Machines	175	135	184
Inventaris	25	35	15
Vervoermiddelen	25	15	35
Schoonmaakkosten	40	42	36
Afvalstoffen	45	41	44
Totaal	358	326	353

Specificatie energieverbruik*	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Elektriciteit	74	76	71
Gas	107	98	119
Brandstof	150	150	152
Totaal	331	324	341

* Brandstof voor vervoermiddelen is opgenomen in de post energieverbruik.

Specificatie belastingen en verzekeringen	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Belastingen	28	28	30
Verzekeringen	72	67	76
Totaal	100	96	106

Specificatie indirecte productiekosten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Gereedschappen	42	47	47
Stempels/mallen	12	12	23
Lasbenodigdheden	24	22	23
Grijpstoffen	68	68	79
Hulpstoffen	3	3	0
Totaal	149	152	172

(Bedragen x € 1.000,-)

Specificatie diverse overige bedrijfslasten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Automatiseringskosten	55	50	67
Kantoorkosten	77	77	77
Contributies/abonnementen	28	28	30
Accountants- en advieskosten	69	32	43
Salarisadministratie	29	28	30
Bestuurskosten	0	0	4
Werkkleding	54	55	56
Magazijn- en expeditiekosten	28	30	24
Afboeking oninbare vorderingen	0	0	10
Voorraadverschillen	0	0	0
Afschrijvingen grond-/hulpstoffen	0	0	15
Boekwinst desinvesteringen	0	0	0
Kantinekosten	40	40	49
Overige	62	95	133
Totaal	442	435	536

Rijksvergoeding WSW via gemeenten

(Bedragen x € 1.000,-)

Rijksvergoeding	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Omvang rijksvergoeding*			
Vergoeding WSW	10.141	9.952	9.916
Vergoeding P-wet	84	0	0
Correctie begeleid werken**	-65	-70	-102
Gecorrigeerde vergoeding	10.160	9.882	9.814
Subsidieresultaat WSW in €***	-693	-1.072	-979
Subsidieresultaat P-wet in €***	-71	0	0
Verhouding loonkosten WSW in %	107	111	110
Verhouding loonkosten P-wet in %	185	0	0
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	385,68	383,65	379,90
Rijksvergoeding per WSW se	26.512	25.940	26.101

* de rijksvergoeding over het jaar 2015 is conform subsidie prognose van het Gemeenteloket SZW als bate verantwoord. Ability is uitgegaan van een taakstelling van 385,68 se's (2014: 383,65) de subsidieprognose is van juni 2014

** het verschil tussen subsidie en uitbetaalde loonkostensubsidie is als bate gepresenteerd onder bedrijfsopbrengsten bij Trajecten.

*** subsidieresultaat = lonenkosten minus rijksvergoeding.

(Bedragen x € 1.000,-)

Vaste gemeentelijke bijdrage	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Omvang gemeentelijke bijdrage	243	243	243
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	385,68	383,65	379,90
Gemeentelijke bijdrage per se	630	633	640

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	12.137	12,43	30.204
Eemsmond	52.161	53,42	129.808
De Marne	16.359	16,75	40.711
Winsum	16.988	17,40	42.277
Totaal	97.646	100,00	243.000

De bijdrage is gebaseerd op het aantal SVW dagen in relatie tot de taakstelling per gemeente 2015.

Vervolg rijksvergoeding WSW via gemeenten

Taakstelling	Bedum	Eemsmond	De Marne	Winsum	Buiten-gemeenten	TOTAAL
Som van de taakstelling van deelnemende gemeenten*	59,39	207,04	67,92	77,19		411,54
2013	58,13	197,02	71,72	78,23		405,10
Realisatie "eigen" gemeenten buiten Ability	12,71	6,42	5,00	11,85		35,98
2013	10,82	4,53	5,89	10,85		32,09
Realisatie niet aan-gesloten gemeenten					10,12	10,12
2013					10,64	10,64
Totaal	46,68	200,62	62,92	65,34	10,12	385,68
2013	47,31	192,49	65,83	67,38	10,64	383,65

Budgetbepaling*	Aandeel in €
Te vorderen van gemeenten:	
Bedum	1.618.091
Eemsmond	5.237.428
De Marne	1.881.872
Winsum	2.075.915
Totaal	10.813.306
Te betalen aan derden	935.588
Te ontvangen van derden	263.228
Budget Ability	10.140.946

* voorlopige subsidiebedragen op het gemeenteloket per standaardeenheid (gemiddeld) 2015: € 26.275,--

Bijlagen

Bijlage 1: Staat van vaste activa en afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving Materiële vaste activa	Oorspr. aan- schafwaarde per 01-01-15	Investeringen 2015	Des- investeringen 2015	Oorspr. aanschaf- waarde per 31-12-15 (kol. 1+2-3)	Totaal van afschr. per 01-01-15	Afschr. 2015	Terugboeking afschrijvingen wegens des- investeringen 2015	Totaal afschr. per 31-12-15 (kol.5+6-7)	Boekwaarde per 01-01-15 (kol. 1-5)	Boekwaarde per 31-12-15 (kol. 4-8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grond	439			439					439	439
Voorziening terreinen	357			357	295	18		313	62	44
Gebouwen	3.907	20		3.927	2.891	88		2.979	1.016	948
Installaties	756	20		776	588	23		611	168	165
Machines	3.190	218		3.408	2.824	161		2.985	366	423
Computers/ICT	710	180			643	44		687	67	-687
Inventarissen	1.027	23		1.050	933	38		971	94	79
Vervoermiddelen	244	28		272	243	29		272	1	0
Totaal	10.630	488		10.228	8.417	401		8.818	2.213	1.410

Bijlage 2: Staat van leningen O/G

Verstrekker	Rente perc.	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Restant lening 01-01-15	In het jaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Restant van leningen	Aflossingsverplichting 2016
Bank Ned. Gemeenten	5,280	976.263	2020	390.507		20.619	65.085	325.423	65.085
Bank Ned. Gemeenten	3,720	750.000	2020	300.000		11.160	50.000	250.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,520	1.000.000	2027	650.000		29.380	50.000	600.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,200	550.000	2035	462.000		19.404	22.000	440.000	22.000
Totaal		3.956.933		1.802.507		80.563	187.085	1.615.423	187.085

Bijlage 3: Overzicht verdeling FTE's

	begroting 2015			begroting 2014			realisatie 2013		
	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal
Directie	2,40		2,40	2,40		2,40	2,40		2,40
Sector Middelen & diensten	1,00	4,28	5,28	1,00	4,91	5,91	1,00	5,41	6,41
Sector Trajecten	3,07	2,89	5,96	3,07	3,77	6,84	3,07	3,83	6,90
Commerciële zaken	1,00		1,00	1,00		1,00	1,00		1,00
Sector Techniek	4,00	3,00	7,00	4,00	3,00	7,00	3,00	3,64	6,64
Sector Assemblage	2,00	2,89	4,89	2,00	1,89	3,89	3,00	3,64	6,64
Sector Groen	3,00	3,00	6,00	3,00	3,00	6,00	3,00	6,00	9,00
	<u>16,47</u>	<u>16,06</u>	32,53	<u>16,47</u>	<u>16,57</u>	33,04	<u>16,47</u>	<u>22,52</u>	38,99
Receptie (inhuur Stichting WOM)			1,00			1,00			1,00
Totaal			<u>33,53</u>			<u>34,04</u>			<u>39,99</u>
Aandeel vacatures in de begroting			<u>2,00</u>			<u>1,00</u>			

Vacatures in begroting :

Sector Diensten

Sector Trajecten

Sector Techniek

Sector Groen

2,00
2,00

1,00
1,00

Bijlage 4: Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen

De door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel houdt in dat de gemeenten naar evenredigheid van het werkelijk aantal mandagen bijdragen in het nadelig saldo. Dit is het aantal mandagen (incl. ADV) dat betrekking heeft op het WSW-personeel afkomstig uit de betreffende gemeente. De procentuele bijdrage van de gemeenten is gebaseerd op het aantal SVW dagen per SE, in relatie tot de taakstelling per gemeente,

Bijdrage in het verlies:

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	12.137	12,43	25.716
Eemsmond	52.161	53,42	110.624
De Marne	16.359	16,75	34.663
Winsum	16.988	17,40	35.996
Totaal	97.646	100,00	207.000

**De totale bijdrage per gemeente (inclusief bijdrage in het verlies)
voor het begrotingsjaar 2015 wordt dan als volgt :**

Gemeente	"vaste" bijdrage	bijdrage verlies	Totaal
Bedum	30.204	25.716	55.920
Eemsmond	129.808	110.624	240.432
De Marne	40.711	34.663	75.374
Winsum	42.277	35.996	78.273
Totaal	243.000	207.000	450.000

Bijlage 5: Meerjarenraming 2016 t/m 2018
Overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Begroting 2016		Begroting 2017		Begroting 2018	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet		7.150		7.105		7.082
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere directe kosten	2.029		1.933		1.859	
Toegevoegde waarde		5.121		5.172		5.224
Overige bedrijfsopbrengsten		136		135		133
Bedrijfsopbrengsten		5.257		5.307		5.357
Loonkosten WSW	11.162		10.876		10.572	
Loonkosten nieuwe doelgroep	503		839		1.159	
Salariskosten ambtelijk personeel	1.106		1.082		1.112	
Niet-ambtelijk personeel	896		910		913	
Afschrijvingen	408		381		321	
Overige bedrijfskosten	1.498		1.488		1.488	
Som der bedrijfslasten		15.574		15.576		15.565
Bedrijfsresultaat		-10.317		-10.269		-10.208
Rijksvergoeding via gemeenten		9.719		9.343		8.984
Correctie begeleid werken		-66		-66		-67
Gemeentelijke bijdragen		243		243		243
		9.897		9.519		9.160
Saldo van financiële lasten en baten		88		80		71
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor bestemming		-509		-830		-1.119
Resultaat Ability Reintegratie B.V.		-94		-94		-94
Resultaat voor bestemming		-602		-924		-1.213
Toevoegingen/onttrekking aan reserves		0		0		0
Post onvoorzien		-75		-75		-75
Resultaat na bestemming*		-677		-999		-1.288
Totaal der baten/lasten	17.691	17.089	17.589	16.666	17.495	16.282
Subsidieresultaat		-1.946		-2.372		-2.746
Operationeelresultaat		1.269		1.373		1.459
Exploitatieresultaat		-677		-999		-1.288

* zie ook pagina 56 voor de verklaring van de verschillen t.o.v. de vorige meerjarenraming.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

Toegevoegde waarde	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Industrie			
Bedrijfsopbrengsten	3.687	3.607	3.549
Inkoopkosten	<u>1.702</u>	<u>1.602</u>	<u>1.525</u>
Toegevoegde waarde	1.985	2.005	2.025
Groenvoorziening			
Bedrijfsopbrengsten	2.241	2.264	2.286
Inkoopkosten	<u>44</u>	<u>45</u>	<u>45</u>
Toegevoegde waarde	2.197	2.219	2.241
Diensten			
Bedrijfsopbrengsten	611	617	623
Inkoopkosten	<u>283</u>	<u>286</u>	<u>288</u>
Toegevoegde waarde	328	332	335
Trajecten			
Bedrijfsopbrengsten*	611	617	623
Inkoopkosten	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Toegevoegde waarde	611	617	623
Toegevoegde waarde	5.121	5.172	5.224

* omzet uit reïntegratieactiviteiten (trajecten) is verwerkt bij Ability Reïntegratie B.V.

Lonen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten WSW-medewerkers

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten WSW-werknemers	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lonen WSW-werknemers			
Lonen	8.512	8.286	8.038
Sociale lasten	1.314	1.299	1.280
Pensioenpremies	886	869	850
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	-50	-50	-50
Totaal	10.662	10.405	10.118
Bezetting WSW in fte	368,7	358,2	346,8
Bezetting WSW in se	370,1	355,2	341,2
Loonkosten per WSW se	28,8	29,3	29,7
Loonkosten als % van de brutolonen	125,3	125,6	125,9
Ziekteverzuim %	11,0	11,0	11,0
Overige kosten WSW-werknemers			
Vervoerskosten WSW	225	220	212
Vergoeding reis- en verblijfskosten	8	8	8
Bedrijfsgeneeskundige zorg	38	38	38
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	70	58	50
Begeleid werken	85	85	85
Arbo	9	9	9
WSW-cliëntenraad	7	7	7
Overige*	59	47	45
Totaal	500	471	453
Loonkosten WSW-werknemers	11.162	10.876	10.572
Overige kosten WSW-werknemers per se	1.352	1.326	1.329

* de post "overige" bestaat o.a. uit bijdrage personeelsvereniging, OR-kosten en stagevergoedingen

Lonen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten nieuwe doelgroep*

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten nieuwe doelgroep	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lonen nieuwe doelgroep			
Lonen	448	749	1.033
Sociale lasten	10	17	23
Pensioenpremies	23	39	54
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	0	0	0
Totaal	481	805	1.110
Bezetting nieuwe doelgroep in fte	22,1	37,0	51,0
Loonkosten nieuwe doelgroep per fte	21,8	21,8	21,8
Loonkosten als % van de brutolonen	107,4	107,4	107,4
Ziekteverzuim %	5,0	5,0	5,0
Overige kosten nieuwe doelgroep			
Vervoerskosten nieuwe doelgroep	11	18	27
Vergoeding reis- en verblijfskosten	0	0	0
Bedrijfsgeneeskundige zorg	2	3	5
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	8	10	13
Arbo	0	0	0
Overige	2	3	5
Totaal	23	34	50
Loonkosten nieuwe doelgroep	503	839	1.159
Overige kosten nieuwe doelgroep per fte	1.018	919	971

* betreft hier de loonkosten van nieuwe doelgroep uit de Participatiewet

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten ambtenaren

(Bedragen x € 1.000,-)

Salariskosten ambtelijke werknemers	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Salarissen ambtelijke werknemers			
Lonen	954	945	970
Sociale lasten	106	102	106
Pensioenpremies	123	124	127
Afdrachtkorting	0	0	0
FPU plus	10	0	0
Doorbelasting aan Ability Reïntegratie B.V.	-122	-124	-126
Totaal	1.071	1.047	1.077
Aantal ambtenaren * (doorbelast 1,6 fte)	16,2	15,5	15,5
Salariskosten per formatieplaats	73,8	75,7	77,7
Salariskosten per WSW-se	2.894	2.948	3.156
Verhouding ambtelijk/WSW	4,20%	4,14%	4,27%
Overige kosten ambtenaren			
Vergoeding reis- en verblijfskosten	5	5	5
Woon- werkverkeer	10	10	10
Bedrijfsgeneeskundige zorg	3	3	3
Studiekosten	10	10	10
Inhuur derden	0	0	0
Overige **	7	7	7
Totaal	35	35	35
Salariskosten ambtelijke werknemers	1.106	1.082	1.112
Overige kosten per formatieplaats	2.165	2.262	2.262
Niet-ambtelijk personeel***	896	910	913

* gemiddeld aantal ambtelijke formatieplaatsen van 36 uur per week

** onder overige kosten zijn o.a. begrepen personeelsvereniging en jubileumgratificaties

*** specificatie:

Doorbel. uit Ability Reïntegratie BV
Stichting Werk op Maat
Uitzendkrachten / Overige derden

Begroting 2016		Begroting 2017		Begroting 2018	
fte	€	fte	€	fte	€
13,47	758	13,47	772	13,47	775
1,00	39	1,00	39	1,00	39
	100		100		100
14,47	896	14,47	910	14,47	913

Afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Afschrijvingen	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Voorziening aan terreinen	15	12	3
Gebouwen	70	70	69
Installaties	23	22	21
Machines	171	165	158
Computers/ICT	67	65	38
Inventarissen	35	22	10
Vervoersmiddelen	27	25	22
Totaal	408	381	321

Investerings

Investerings	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Voorziening aan terreinen	0	0	0
Gebouwen	20	20	20
Installaties	20	20	20
Machines	200	271	193
Computers/ICT	30	30	35
Inventarissen	25	0	23
Vervoersmiddelen	23	23	23
Totaal	317	364	314

Overige bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Huur- en leasekosten	160	160	160
Onderhoudskosten	341	331	331
Energie	329	329	329
Verzekeringen en belastingen	98	98	98
Indirecte productiekosten	150	150	150
Verkoopkosten	9	9	9
Dotatie aan voorziening dubieuze debiteuren	0	0	0
Dotatie aan voorziening incourante voorraad	0	0	0
Diverse overige bedrijfslasten	411	411	411
Totaal overige bedrijfskosten	1.498	1.488	1.488

Huur- en leasekosten betreft de huur van gebouwen en overige bedrijfsmiddelen, alsmede leasekosten van voertuigen.

Specificatie diverse overige bedrijfslasten	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Automatiseringskosten	55	55	55
Kantoorkosten	75	75	75
Contributies/abonnementen	28	28	28
Accountants- en advieskosten	33	33	33
Salarisadministratie	30	30	30
Bestuurskosten	0	0	0
Werkkleding	55	55	55
Magazijn- en expeditiekosten *	30	30	30
Afboeking oninbare vorderingen	0	0	0
Voorraadverschillen	0	0	0
Afschrijvingen grond-/hulpstoffen	0	0	0
Boekwinst desinvesteringen	0	0	0
Kantinekosten	40	40	40
Overige	65	65	65
Totaal	411	411	411

* vrachtkosten worden doorberekend aan de afnemers en zijn vermeld bij overige opbrengsten

Rijksvergoeding WSW via gemeenten

(Bedragen x € 1.000,-)

Rijksvergoeding WSW	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Omvang rijksvergoeding			
Voor WSW	9.437	8.880	8.359
Voor nieuwe doelgroep	282	463	625
Correctie begeleid werken *	-66	-66	-67
Gecorrigeerde vergoeding	9.654	9.276	8.917
Subsidieresultaat WSW in € **	-1.224	-1.525	-1.759
Subsidieresultaat P-wet in € **	-199	-342	-485
Verhouding loonkosten WSW in %	113	117	121
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	370,05	355,16	341,16
Rijksvergoeding per se	25.503	25.003	24.503

* het verschil tussen subsidie en uitbetaalde loonkostensubsidie is als bate gepresenteerd onder bedrijfsopbrengsten bij diensten.

** subsidieresultaat = lonen minus rijksvergoeding

Gemeentelijke bijdrage	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Omvang gemeentelijke bijdrage	243	243	243
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	370,05	355,16	341,16
Gemeentelijke bijdrage per se	657	684	712

Gegevens

Omschrijving	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Aantal WSW (Se's)	374,05	362,64	348,16
Aantal P-wet (FTE's)	18,1	29,5	44,0
	<u>392,2</u>	<u>392,2</u>	<u>392,2</u>
Aantal ambt. formatieplaatsen *	16,2	15,5	15,5
Aantal ingehuurd medewerkers RIB *	16,1	16,1	16,1
Overhead in fte	<u>32,3</u>	<u>31,6</u>	<u>31,5</u>

* de genoemde aantallen zijn het gemiddelde van het lopende jaar
aantallen zijn berekend op basis van 36-urige dienstverbanden.

Toelichting bij de meerjarenraming 2016 t/m 2018 Ability GR

Omzet/toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde is realistisch geraamd op basis van de verwachte marktontwikkelingen. Ter gedeeltelijke vervanging van het in 2014 gestopte liftproject wordt een nieuw project gestart. Aan de invulling hiervan zal het komend jaar gestalte worden gegeven.

De detacheringen stijgen, dit gaat ten laste van de toegevoegde waarde in de sector Industrie.

Loonkosten WSW-werknemers

Deze regel heeft betrekking op de bruto lonen incl. vakantiegeld, eindejaarsuitkering, het werkgevers-aandeel in de kosten van de werknemersverzekeringen (o.a. ziektekosten) en de pensioen- en VUT regeling. Voor de WSW is gerekend met een loonstijging van 0,0%. Wel is jaarlijks een stijging van de minimumlonen doorgevoerd van 2,0%.

Reis- en verblijfskosten, studiekosten e.d. zijn verwerkt in de regel overige lasten.

Ziekteverzuimpercentage is ingezet op 11% voor 2016 en de daarop volgende jaren.

Salariskosten ambtenaren

Deze regel heeft betrekking op de bruto salarissen incl. vakantiegeld, eindejaarsuitkering.

Daarnaast betreft het premies voor de sociale verzekeringen en de werkgeverspremie ABP, bijdrage ziektekosten en WAO, reis- en verblijfskosten, woonwerkvergoedingen, studiekosten e.d.

Er is uitgegaan van een stijging van 2,5% van de salariskosten voor de jaren 2016 t/m 2018. Daarnaast een stijging door periodieken.

Niet-ambtelijk personeel

Deze regel heeft grotendeels betrekking op inhuur vanuit Ability Reïntegratie B.V. Daarnaast ook een gedeelte inhuur van uitzendkrachten en begeleiding. Arbeidsrechtelijk volgen de werknemers uit de B.V. de CAR-UWO. Derhalve is ook hier rekening gehouden met een stijging van 2,5% voor de jaren 2016 t/m 2018.

Afschrijvingen

Voor de afschrijvingen wordt een investeringsniveau voorzien van € 338.000,- in 2015, € 317.000,- in 2016, € 364.000,- in 2017 en € 313.500,- in 2018.

Overige lasten

De overige lasten zijn, conform de begroting 2015, scherp geraamd.

Rijksvergoeding

De Rijksvergoeding is gebaseerd op het aantal standardeenheden van 385,68 se's.

Omdat het de verwachting is dat de rijkssubsidie zal dalen de komende jaren, is gerekend met een lager bedrag per se. De subsidie is voor 2015 gemiddeld geraamd op 26.275,-, voor 2016 op € 25.503,-, voor 2017 € 25.003,- en voor 2018 op € 24.503,-.

Budget Participatiebudget 2015

(alle bedragen in euro's)

	Blijfkans %*	P-budget	WSW (a)	Totaal	Budget 2014 (b)	Aantal se's	Verschil (a-b)
Bedum	100	189.304	1.618.091	1.807.395	1.580.754	60,79	37.337
Eemsum	94	610.421	5.237.428	5.847.849	5.422.774	208,54	-185.346
De Marne	100	359.044	1.881.872	2.240.916	1.838.449	70,70	43.423
Winsum	100	393.529	2.075.915	2.469.444	2.028.015	77,79	47.900
Totaal		1.552.298	10.813.306	12.365.604	10.869.992	417,82	-56.686

Afbouw van het Wsw-bestand

		2014	2015	2016	2017	2018	t/m 2018
Bedum	Blijfkans %	100,00	100,00	93,00	87,00	81,00	
	SEO**	60,79	60,79	56,53	52,89	49,24	11,55
	B 2015 ***	60,79	59,39	58,76	56,97	54,22	6,57
	verschil	0,00	1,40	-2,23	-4,08	-4,98	
Eemsum	Blijfkans %	100,00	94,00	88,00	82,00	76,00	
	SEO	208,54	196,03	183,52	171,00	158,49	50,05
	B 2015 *	208,54	207,04	201,44	196,04	193,16	15,38
	verschil	0,00	-11,01	-17,92	-25,04	-34,67	
De Marne	Blijfkans %	100,00	100,00	91,00	82,00	74,00	
	SEO	70,70	70,70	64,34	57,97	52,32	18,38
	B 2015	70,70	67,92	64,42	61,20	57,40	13,30
	verschil	0,00	2,78	-0,08	-3,23	-5,08	
Winsum	Blijfkans %	100,00	100,00	94,00	89,00	83,00	
	SEO	77,99	77,99	73,31	69,41	64,73	13,26
	B 2015	77,99	77,19	76,29	75,29	73,29	4,70
	verschil	0,00	0,80	-2,98	-5,88	-8,56	
Ability	totaal SEO	418,02	405,51	377,70	351,28	324,78	93,24
	totaal B 2015	418,02	411,54	400,91	389,50	378,07	39,95
	per jaar		6,48	10,63	11,41	11,43	39,95
	cumulatief		6,48	17,11	28,52	39,95	
	Begroting 2015	418,02	411,54	400,91	389,50	378,07	39,95
	SEO	418,02	405,51	377,70	351,28	324,78	93,24
	Verschil	0,00	6,03	23,21	38,22	53,29	-53,29
	B 2015	418,02	411,54	400,91	389,50	378,07	
	Extra afbouw se's			5,00	9,00	11,00	25,00
				395,91	380,50	367,07	-28,29 ****

* De blijfkans is het complement van de uitstroombkans, dus 100 procent minus de uitstroombkans

** Taakstelling conform SEO rapport juni 2014 (voorspelde uitstroom uit de Wsw)

*** Rekening houdend met uitstroom wegens pensionering bij Ability;

SEO werkt met een theoretisch model waarin diverse landelijke aannames worden gebruikt.

Ability heeft de daadwerkelijke uitstroom wegens pensionering in bovenstaande tabel verwerkt.

Tenslotte is de daadwerkelijke uitstroom in 2014 en dus ook de realisatie 2014 bepalend voor het budget van 2015. Uitgangspunt is dat Ability de taakstelling 2014 volledig vult.

Eventuele uitruil tussen gemeenten heeft invloed op het budget van 2015.

Voor de jaren 2016-2018 is het uitgangspunt vanuit het ministerie van SZW dat het macrobudget gelijk blijft. Eventuele hogere uitstroom per gemeente in verhouding tot gebudgetteerde uitstroom heeft tot gevolg dat de subsidie per se hoger wordt.

De cijfers van Seo worden beïnvloed door het niet verlengen van tijdelijke contracten daarom heeft Ability gekozen voor de middenweg. Dit betekent voor 2016 een extra afbouw van 5 se's, 2017 9 se's en 2018 11 se's.

**** Niet gecorrigeerde afbouw volgens SEO

Verschillenanalyse meerjarenramingen Ability GR (incl. BV)

In de onderstaande tabel zien we de resultaten voor de jaren 2016 en 2017 vanuit het perspectief begroting 2015 en begroting 2014. Op deze pagina verklaren we vervolgens de verschillen.

** (x € 1.000)

Meerjarenraming	2016			2017			2018	
	Raming in Begroting 2015	Raming in Begroting 2014	Verschil	Raming in Begroting 2015	Raming in Begroting 2014	Verschil	Raming in Begroting 2015	Raming in Begroting 2014
Rijksvergoeding per se in € *	25.503	24.940	563	25.003	24.440	563	24.503	n.v.t.
Resultaat na bestemming**	-677	-1.211	534	-999	-1.281	282	-1.288	n.v.t.

* *eigen raming*

transport:	534	282
Verklaring per onderdeel:		
Toegevoegde waarde		
techniek a)	409	473
assemblage b)	70	91
groen c)	96	119
diensten d)	-27	-68
trajecten e)	-165	-224
	383	391
Overige bedrijfsopbrengsten	-5	-6
Loonkosten WSW f)	-391	-662
Loonkosten nieuwe doelgroep g)	503	839
Ambtenaren	-20	0
Niet ambtelijk personeel	-14	-3
Afschrijvingen	38	26
Overige bedrijfskosten h)	-71	-81
	45	119
Rijksvergoeding i)	151	-33
Correctie begeleid werken	-6	-6
Gemeentelijke bijdragen	0	0
	145	-39
Rente	-3	-4
Overige kosten BV j)	-53	-51
Resultaat voor onvoorzien	534	282
Onvoorzien	0	0
Resultaat na onvoorzien	534	282

a) Op basis realisatie 2014 en prognose 2017-2018

b) Op basis realisatie 2014 en prognose 2017-2018

c) Conform afloop afgelopen jaren en prognose 2017-2018

d) De opbrengsten van de nieuwe activiteit ter vervanging van het liftproject iets lager ingeschat

e) Lagere detacheringsoopbrengsten conform realisatie 2014 (resp. -48 en -102) en lagere trajectopbrengsten vanuit het werkplein Noord Groningen en sociale zaken Eemsmond (resp. -90 en -97)

f) In begroting 2015 natuurlijke daling Wsw medewerkers voor de jaren 2016 (cum. 22,1 fte) en 2017 (37,0 fte)
In de begroting van 2014 is het aantal se's (383,7) voor de jaren 2016-2017 gelijk aan het jaar 2015.

g) De daling van de Wsw medewerkers is opgevangen door inzet van medewerkers vanuit de Participatiewet
De loonkosten zijn op het niveau van het minimumloon ingezet.

h) Lagere leasekosten 2016 (-58) en 2017 (-58); hogere onderhoudskosten 2016 (15) en 2017 (5)
hogere energiekosten(5) voor beide jaren; lagere verkoopkosten (-10) voor beide jaren
lagere overige bedrijfslasten (24) voor beide jaren

i) Ondanks lagere aantal se's 2016 (-9,55) en 2017 (-21,05) wel een hogere rijkssubsidie, omdat het subsidie-bedrag per se 563 euro hoger ligt door uitstel van de participatiewet en de uitwerking van het het verdeel-model voor onze deelnemende gemeenten.

Voor de medewerkers vanuit de participatiewet aangenomen dat de loonkostensubsidie 50% is.

j) De kosten in de BV zijn lager (-53) door minder doorbelasting vanuit de GR en lagere loonkosten.

Bijlage 6

Ability Reïntegratie B.V.

Exploitatie

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Begroting 2015		Begroting 2014		Realisatie 2013	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet		250		300		283
Directe kosten		<u>75</u>		<u>0</u>		<u>4</u>
Brutomarge		175		300		279
Lonen, sociale lasten,						
overige kosten personeel	92		113		76	
Inhuren personeel vanuit Ability GR	120		119		106	
Afschrijvingen	0		0		0	
Overige bedrijfskosten	57		92		97	
Som der bedrijfslasten		<u>269</u>		<u>324</u>		<u>279</u>
Bedrijfsresultaat		-94		-24		0
Saldo van financiële lasten en baten	0		0		0	
Waardeverandering vaste activa	0		0		0	
		0		0		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		<u>-94</u>		<u>-24</u>		<u>0</u>
Totaal der baten/lasten	344	250	324	300	283	283

Continuïteit

Het eigen vermogen van de B.V. bestaat uit € 18.000,- aandelenkapitaal. In de financiering van de B.V. wordt voorzien door de aandeelhouder Ability GR. Daarom is de begroting / jaarrekening van de vennootschap opgesteld op continuïteitsbasis.

Doorbelastingen personeel

Zowel in de B.V. als GR staan niet-Wsw medewerkers op de loonlijst. Sommige van deze medewerkers verrichten werkzaamheden voor zowel de GR als de BV. Derhalve zien we bij de GR een grote post inhuur staan wat de inhuur vanuit de BV betreft (zie tabel loonkosten ambtenaren). Ook de BV "huurt" fte vanuit de GR in voor administratie en management.

Toelichting op de exploitatie 2015

Netto-omzet

De omzet heeft betrekking op trajecten uitgevoerd voor voornamelijk de deelnemende gemeenten en UWV. Daarnaast vinden er allerlei trajecten plaats in het kader van het leerwerkbedrijf voor andere organisaties.

Kostprijs van de omzet

Ability Reïntegratie B.V. moet voor het plaatsen van deelnemers bij andere partijen begeleidingskosten betalen. Dit is geboekt als directe kosten. Daarnaast zijn de ingehuurde diensten van derden hier verantwoord.

(Bedragen x € 1.000,-)

Brutomarge	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Netto omzet			
Trajecten	250	300	283
Traject- en Reïntegratiebanen	0	0	0
Totale netto omzet	250	300	283
Kostprijs van de omzet			
Trajecten	75	0	4
Trajectbanen	0	0	0
	75	0	4
Brutomarge*	175	300	279

* specificatie Brutomarge:

Trajecten	175	250	279
Diagnose	0	50	0
Trajectbanen/voortraject WSW	0	0	0
	<u>175</u>	<u>300</u>	<u>279</u>

(Bedragen x € 1.000,-)

Lonen, sociale lasten en overige kosten personeel	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Lonen	1.137	1.024	1.112
Loonkosten trajectbanen inclusief sociale lasten	0	20	0
Sociale lasten en pensioenen eigen personeel	289	216	240
Overige personeelskosten (o.a. woon-werkvergoeding en opleidingskosten)	15	15	56
	1.441	1.276	1.408
Doorbelasting trajectbanen aan Gemeenten	0	-20	0
Loonkostensubsidie	0	0	0
Doorbelasting aan Ability	-1.349	-1.143	-1.332
Totaal	92	113	76

In Ability Reïntegratie B.V. zijn 31,96 fte's werkzaam. Een groot aantal fte's (30,15) wordt door belast aan Ability GR omdat ze hun werkzaamheden voor de Gemeenschappelijke Regeling uitvoeren.

Totaal werkzame fte's :	31,96
Aan Ability GR doorbelaste fte's :	
Sectormanager	1,00
Werkleiders industrie en diensten	6,00
Teamleiders Industrie	1,00
Werkleiders groen	3,00
Medew. groen, industrie en diensten	4,44
Liftbediening	7,13
Schoonmaak	3,26
P&O adviseur	0,88
Administratieve ondersteuning	3,44
Totaal doorbelaste fte's	30,15
Aantal fte's werkzaam tbv. Ability Reïntegratie BV *	1,81

* betreft: trajectconsulent (0,67 fte), administratief medewerker (0,25 fte), medewerker TTC (0,89 fte) naar de GR wordt 16,97 fte productiepersoneel doorbelast en 13,47 fte overhead, werkleiders, etc.

Trajectbanen hebben betrekking op deelnemers uit de gemeenten Bedum, Eemsmond, Winsum en De Marne. Zij financieren deze banen uit het werkdeel van de Wet Werk en Bijstand.

(Bedragen x € 1.000,-)

Inhuren (ambtelijk) personeel	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Inhuur ambtelijk personeel Ability GR	120	119	106
Inhuur derden	0	0	0
Totaal	<u>120</u>	<u>119</u>	<u>106</u>

Inhuur personeel betreft van de GR 1,64 fte (management 0,25 fte, adm. 0,2 fte en 1,19 fte voor traject-begeleiding)

Overige bedrijfskosten	Begroting 2015	Begroting 2014	Realisatie 2013
Doorbelaste kosten vanuit Ability GR	0	35	0
Licentiekosten Dariuz	18	18	0
Huisvestingskosten	0	0	0
TTC Wehe-den Hoorn	30	30	31
Onderhoud	0	0	0
Overige bedrijfslasten	9	9	65
Totaal	<u>57</u>	<u>92</u>	<u>97</u>

Belasting

In verband met de te compenseren fiscale verliezen uit het verleden is geen vennootschapsbelasting over het resultaat van 2015 verschuldigd. Daarnaast is Ability Reïntegratie B.V. een 100% dochter van Ability GR die ook geen vennootschapbelasting is verschuldigd over eventuele winsten.

Vanaf 1 juli 2012 vormen de GR en de BV een fiscale eenheid voor de BTW.

Aldus vastgesteld in de vergadering van aandeelhouders van Ability Reïntegratie B.V.
gehouden te Uithuizen op 9 oktober 2014.

Uithuizen, oktober 2014

.....
T. Berends,
Voorzitter Bestuur Ability

.....
M.A. de Visser,
Secretaris Bestuur Ability

.....
Drs. A.V. van Geffen,
Statutair directeur

Aldus opgemaakt: oktober 2014

.....
Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur

.....
C.J. Hindriks QC,
Financieel directeur

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur van Ability gehouden op 9 oktober 2014 te Uithuizen.

.....
T. Berends,
Voorzitter

.....
M.A. de Visser,
Secretaris